

Bratislava, 28.9. 2026

TLAČOVÁ SPRÁVA

KLIMASKEN 2.0 - Horúčavy, voda a zeleň patria medzi kľúčové témy Lučenca

Po Starej Turej má ďalšie členské mesto Únie miest Slovenska podrobnejší obraz o tom, ako sa mení klima prejavuje priamo na jeho území, ktoré miesta a skupiny obyvateľov sú zraniteľnejšie a kde má mesto priestor na ďalšie zlepšenie. Výsledky projektu KLIMASKEN 2.0 prinášajú mestu Lučenec lokálne dáta a konkrétne odporúčania v oblasti horúčav, vody, zelene, energetiky, budov, odpadov či komunikácie s obyvateľmi. Cieľom projektu ÚMS - KLIMASKEN 2.0 je pomôcť mestu určovať priority a pripravovať opatrenia, ktoré zvyšujú bezpečnosť, odolnosť a kvalitu života obyvateľov.

Lučenec patrí medzi klimaticky najteplejšie a najsuchšie oblasti Slovenska. Priemerná ročná teplota sa zvýšila o viac ako 1 °C, pričom v lete takmer o 2,5 °C. Počet tropických dní nad 30 °C vzrástol zo 14 na 21 ročne. Teplotná snímka mesta zároveň ukazuje intenzívnejšie prehrievanie zastavaného územia. Najchladnejšie miesta predstavujú lesné porasty, mimolesná stromová vegetácia, vodné plochy a toky a ich okolie. Zelená infraštruktúra tvorí 21,6 % územia mesta a dostupnosť kvalitnej verejnej zelene dosahuje 76 %.

„KLIMASKEN nám prináša konkrétne dáta o našom meste a pomáha nám lepšie vidieť, kde potrebujeme sústrediť pozornosť. Pre Lučenec je dôležité, aby sme pri ďalšom plánovaní dokázali prepájať ochranu zdravia a bezpečnosti obyvateľov s kvalitným verejným priestorom, zeleňou, vodou či energeticky úspornejšími budovami. Takéto dáta sú pre nás dôležitým podkladom pri určovaní priorít a príprave ďalších opatrení,“ uvádza primátorka mesta Lučenec Alexandra Pivková.

Dôležitou témou je aj voda. Ročný úhrn zrážok sa zmenil len minimálne, leto je však suchšie a vody v území nie je dostatok. Odporúčania preto smerujú aj k lepšiemu zadržiavaniu a vsakovaniu dažďovej vody, využívaniu priepustných povrchov, dažďových záhrad, zberných jazierok či mokradí a k ďalšiemu rozvoju zelenej a modrej infraštruktúry, na ktorej mesto Lučenec pracuje už dlhodo a systematicky.

„V Lučenci vidíme rastúcu záťaž horúčavami, ale zároveň aj to, akú dôležitú úlohu pri ochladzovaní mesta a hospodárení s vodou zohráva zeleň. Zmyslom hodnotenia Klimaskenu nie je iba pomenovať riziká, ale ukázať, kde a akými opatreniami môže mesto svoju odolnosť postupne zvyšovať,“ uvádza Zuzana Hudeková, expertka ÚMS pre adaptáciu na klimatickú zmenu a spoluautorka nástroja Klimasken.

KLIMASKEN 2.0 priniesol aj podrobnejší pohľad na energetiku. Vykurovanie v meste je založené predovšetkým na zemnom plyne, zatiaľ čo využitie obnoviteľných zdrojov energie je sústredené najmä vo výrobe elektriny z fotovoltiky. Meníaca sa klíma mesta zároveň upozorňuje, že s otepľovaním bude rásť potreba letného chladenia budov. Odporúčania preto smerujú k pokračovaniu obnovy budov s dôrazom na energeticky najnáročnejšie mestské objekty, systematickému využívaniu energetického manažmentu a rozšíreniu merania spotreby. Klimatický štítok zároveň ukazuje, že obnoviteľné zdroje dnes predstavujú 1,1 % energie vo verejných budovách v správe mesta.

Ďalšími odporúčaniami sú preto pokračovanie investícií mesta do fotovoltiky, rozvoj zdieľania elektriny a dekarbonizácie centrálneho zásobovania teplom.

Martina Repíková, poradkyňa ÚMS pre energetiku: „**Energetické dáta dávajú mestu možnosť rozhodovať sa presnejšie. Dôležité je vedieť, ktoré budovy spotrebujú najviac energie, kde má obnova najväčší efekt a následne výsledky investícií aj vyhodnocovať. Systematický energetický manažment tak môže mestu pomôcť znižovať spotrebu a prevádzkové náklady a zároveň lepšie plánovať ďalšie investície do budov a energetiky.**“

Súčasťou KLIMASKENU 2.0 je komunikačný sprievodca pre mesto. Odporúča výsledky komunikovať systematicky a prostredníctvom tém, ktoré obyvatelia poznajú z každodenného života – horúčav, vody a sucha, intenzívnych zrážok a povodní, zelene, energetiky či verejných budov. Základom majú byť konkrétne lokálne dáta, ich význam pre obyvateľov a možné riešenia, ktoré majú význam pre každodenný život ľudí v meste.

Odborný tím projektu KLIMASKEN 2.0 tvoria expertka ÚMS pre adaptáciu na klimatickú zmenu a spoluautorka nástroja Klimasken **Zuzana Hudeková**, expertka pre cirkulárnu ekonomiku a udržateľnosť z INCIEN **Ivana Maleš**, poradkyňa ÚMS pre energetiku **Martina Repíková** a poradkyňa pre komunikáciu klimatickej krízy **Daniela Piršelová**.

Projekt **KLIMASKEN 2.0** je tento rok financovaný vďaka European Climate Foundation v partnerstve s ÚMS a spoločnosti Veolia v partnerstve s INCIEN.

Kontakt pre médiá za mesto Lučenec:

Mgr. Bc. Michaela Baboľová

hovorkyňa mesta Lučenec

michaela.babolova@lucenec.sk

0917 256 905

Mgr. Daniela Piršelová

Hovorkyňa a poradkyňa pre komunikáciu klimatickej krízy

00421 917 744 669

hovorca@uniamiest.sk